Obavijest krajnjim kupcima plina - izmjena načina obračuna i naplate isporučenog plina primjenom gornje ogrjevne vrijednosti

20. rujna 2022. - *Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) je na sjednici održanoj 14. rujna 2022. donijelo Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. (NN 108/22; Odluka) koja* ***stupa na snagu 1. listopada 2022.,*** *kada prestaje važiti Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2022. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. (NN 32/22). Odluka je donesena s obzirom na izmjene u načinu obračuna i naplate isporučenog plina na temelju gornje ogrjevne vrijednosti, počevši od 1. listopada 2022.*

Također, s obzirom na navedene izmjene u načinu obračuna, odnosno ***utvrđivanja energije isporučenog plina pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti*** *na istoj sjednici Upravnog vijeća HERA-e donesene su i druge s tim povezane odluke.*

IZMJENA NAČINA OBRAČUNA I NAPLATE ISPORUČENOG PLINA PRIMJENOM GORNJE OGRJEVNE VRIJEDNOSTI

S ciljem usklađivanja sa praksom u zemljama članicama EU vezano uz obračun isporučene energije plina mijenjaju se uvjeti obračuna, a time i naplate isporučenog plina. Prilikom obračuna plina, umjesto do sada korištene *donje ogrjevne vrijednosti plina Hd (engl. Net Calorific Value of gas - NCV)* **od 1. listopada 2022.** počinje se primjenjivati *gornja ogrjevna vrijednost plina Hg (engl. Gross Calorific Value of gas - GCV).* Obračun plina korištenjem gornje ogrjevne vrijednosti Hg dovesti će do pojednostavljenja postupka trgovine plinom i zakupa kapaciteta, omogućavanja jednostavnije integracije Republike Hrvatske u regionalno tržište plina, kao i smanjenje mogućnosti pogrešaka kod preračunavanja energije plina.

U razdoblju do 30. rujna 2022., energija isporučenog plina utvrđuje se kao umnožak količine plina (m^3) i iznosa *donje ogrjevne vrijednosti Hd* (kWh/m^3), odnosno obračun i naplata plina krajnjim kupcima vrši se primjenom *donje ogrjevne vrijednosti plina Hd*. Od 1. listopada 2022. počinje obračun i naplata isporučenog plina primjenom *gornje ogrjevne vrijednosti Hg*.

Od operatora distribucijskih sustava novi način obračuna zahtijeva utvrđivanje energije isporučenog plina na temelju *gornje ogrjevne vrijednosti Hg*, uz primjenu faktora korekcije za preračunavanje obujma plina pri standardnim uvjetima (apsolutni tlak plina 1,01325 bar i temperatura plina 15°C) na obujam plina pri normalnim uvjetima (apsolutni tlak plina 1,01325 bar i temperatura plina 0°C).

Ove izmjene propisane su još u rujnu 2021. Izmjenama i dopunama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (NN 100/21) i Izmjenama i dopunama Općih uvjeta opskrbe plinom (NN 100/21). Stoga HERA, ovim putem, želi detaljnije informirati krajnje kupce, odnosno javnost o propisanim promjenama, a koje će kao rezultat imati promjenu načina obračuna plin za mjesec listopad 2022.

Što mjeri vaš plinomjer?

Vaš plinomjer mjeri protok količine plina izražene u kubičnim metrima (m^3).

Kako se danas obračunava isporučeni plin?

Razlika završnog i početnog stanja plinomjera korigira se faktorima korekcije (prema tlaku i temperaturi) u skladu s Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava[1]. Korigirani obujam plina izražen u m^3, koji odgovara vrijednosti obujma **pri standardnim uvjetima**, množi se s donjom ogrjevnom vrijednošću Hd, izraženom u kWh/m^3.

Kao rezultat dobije se energija isporučenog plina izražena u kWh koja se množi s cijenom plina iskazanom pri Hd te se tako dobije konačni iznos na računu.

Kako će se obračunavati isporučeni plin nakon 1. listopada 2022.?

Prvi korak ostaje isti, odnosno razlika završnog i početnog stanja plinomjera korigira se faktorima korekcije (prema tlaku i temperaturi) u skladu s Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava. Nakon toga se korigirani obujam plina izražen u m^3, koji odgovara standardnom stanju plina, korigira pomoću pretvorbenog faktora kako bi se dobila vrijednost obujma plina **pri normalnim uvjetima**.

Kao rezultat **dobije se viša energija isporučenog plina** (za 11% više) izražena u kWh koja se množi s cijenom plina iskazanom pri Hg te se tako dobije konačni iznos na računu.

Zašto se korigira obujam plina sa standardnih na normalne uvjete?

Korekcija obujma na normalne uvjete radi se zbog iskazivanja i obračuna energije plina pri gornjoj ogrjevnoj vrijednosti Hg, a u skladu s relevantnim propisima.

Zašto se uopće mijenja model obračuna plina?

Novi način obračuna plina koji koristi gornju ogrjevnu vrijednost uvodi se zbog:

- ✓ usklađenja s praksom u zemljama EU vezano uz obračun isporučene energije plina
- ✓ pojednostavljenja trgovine, zakupa kapaciteta te integracije regionalnog tržišta plina
- ✓ smanjenja mogućnosti pogreške kod preračunavanja energije plina

Što se mijenja za krajnje kupce?

Primjena *gornje ogrjevne vrijednosti Hg*, u skladu s donesenom Odlukom, **nema utjecaja na ukupan trošak za isporučenu energiju plina** u odnosu na dosadašnji obračun kada se primjenjivala *donja ogrjevna vrijednost Hd*.

---

[1] *Članak 60. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine, br. 50/18, 88/19, 36/20, 100/21)*

- Ako ste krajnji kupac kategorije kućanstvo i kupujete plin po reguliranim uvjetima od opskrbljivača u obvezi javne usluge, HERA je donijela Odluku s **korigiranom, nižom, krajnjom cijenom opskrbe plinom** za javnu uslugu (množenjem s 0,901) te navedeno neće imati utjecaja na obračunate iznose za isporučeni plin krajnjim kupcima.
- Ako ste krajnji kupac koji kupuje plin prema tržišnim uvjetima, vaš opskrbljivač plinom trebao bi prilagoditi svoju cijenu na isti način kao što je to i HERA učinila za javnu uslugu.

O čemu treba moj opskrbljivač plinom voditi računa prilikom prelaska na novi način obračuna?

Svi sudionici na tržištu pa tako i svaki opskrbljivač plinom moraju voditi računa o načelu zaštite potrošača i načelu zabrane neopravdanog podizanja cijena. Navedeno znači da potrošači ne smiju biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bili da promjena ogrjevne vrijednosti nije uvedena, odnosno pri uvođenju *gornje ogrjevne vrijednosti Hg* opskrbljivači ne smiju povećati cijene plina prema potrošačima zbog navedene promjene.

Izmjene u načinu obračuna plina od 1. listopada 2022. shematski je prikazano na sljedećoj slici.

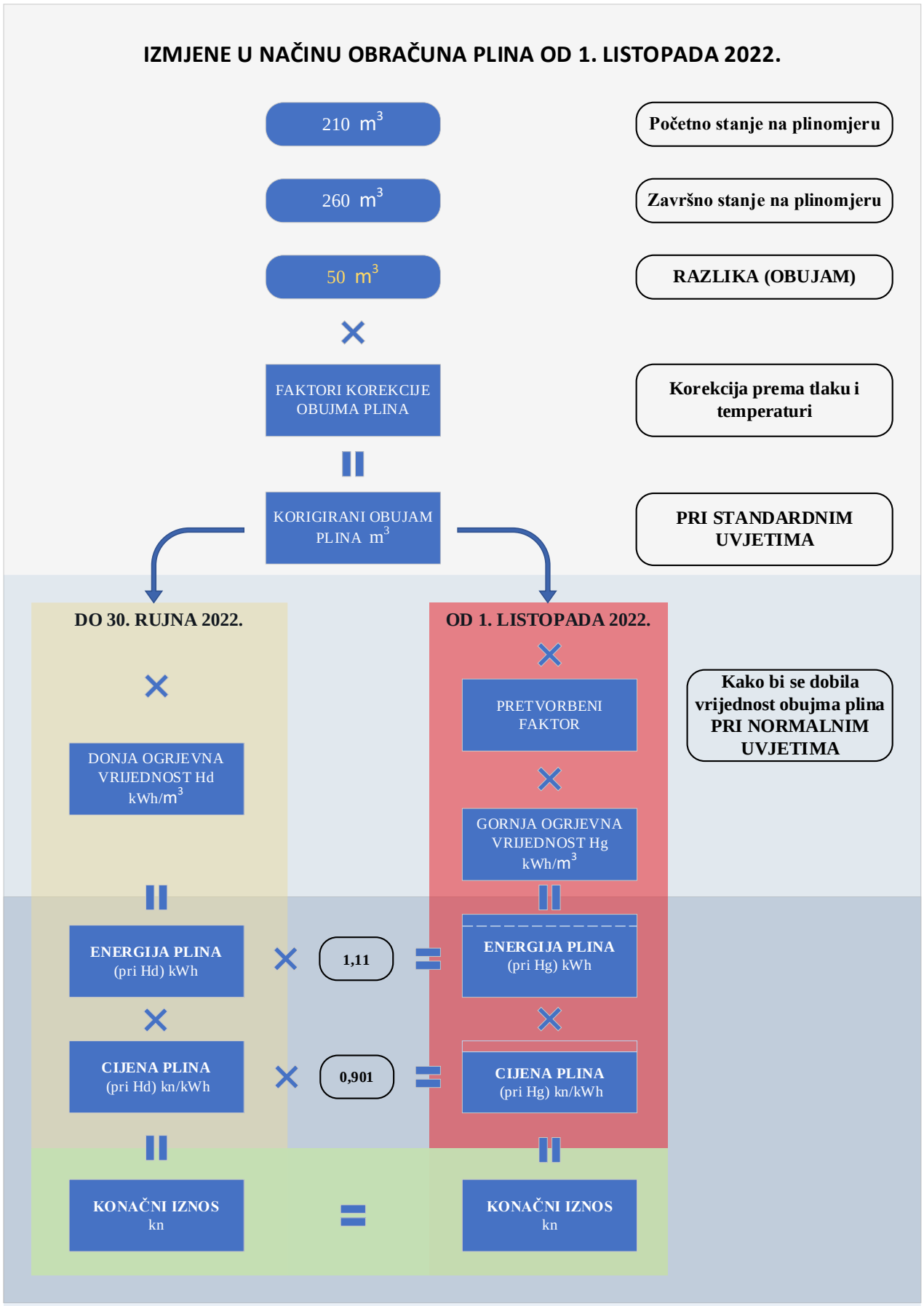
IZMJENE U NAČINU OBRAČUNA PLINA OD 1. LISTOPADA 2022.
210 m3
Početno stanje na plinomjeru
260 m3
Završno stanje na plinomjeru
50 m3
RAZLIKA (OBUJAM)
FAKTORI KOREKCIJE OBUJMA PLINA
Korekcija prema tlaku i temperaturi
KORIGIRANI OBUJAM PLINA m3
PRI STANDARDNIM UVJETIMA
DO 30. RUJNA 2022.
OD 1. LISTOPADA 2022.
Kako bi se dobila vrijednost obujma plina PRI NORMALNIM UVJETIMA
PRETVORBENI FAKTOR
DONJA OGRJEVNA VRIJEDNOST Hd kWh/m3
GORNJA OGRJEVNA VRIJEDNOST Hg kWh/m3
ENERGIJA PLINA (pri Hd) kWh
1,11
ENERGIJA PLINA (pri Hg) kWh
CIJENA PLINA (pri Hd) kn/kWh
0,901
CIJENA PLINA (pri Hg) kn/kWh
KONAČNI IZNOS kn
KONAČNI IZNOS kn